

הנשׁמה אֶצְלָהּ הַגּוֹף לְהַחֲזִירוֹ
לְמוֹטֵב וְלִבְקַשׁ בְּמֵה
שִׁתְּכַפֵּר לוֹ עד שְׁמִסְתָּלְקִין
מִמְּנוּ בְּעָלֵי הַדִּין.

רַבִּי אַלְיעָזֶר אָמֵר מַהוּ
דָּאָמַר וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה וְקָנִים
בָּאִים בְּיָמִים חֶדֶל לְהִיּוֹת
לְשָׂרָה אֲרָח בְּנָשִׁים. אֲלָא
בֵּין שְׁהַנְּשָׁמָה עַמְּדָתָה
בְּמַעְלָתָה וְהַגּוֹף נִשְׁאָר
בְּאָרֶץ מִפְּמָה שְׁנִים, בָּאִים
בְּיָמִים, שְׁנִים וְיָמִים הַרְבָּה.
וְחֶדֶל לְצֵאת וְלִבָּא וְלַעֲבָר
אֲרָח כְּשָׂאָר כָּל אָדָם,
אֲתָּבֵשֶׂר לְהַחֲיוֹת הַגּוֹף.

מַהוּ אָמֵר אַחֲרֵי בְּלוּתִי
הִיְתָה לֵי עֲדָנָה, אַחֲרֵי בְּלוּתִי
בְּעֶפֶר מַהֲיוֹם בְּמֵה שְׁנִים
הִיְתָה לֵי עֲדָנָה וְחַדּוֹשׁ,
וְאַדְוִגִּי יְכוֹן שְׁהַיּוֹם בְּמֵה
שְׁנִים שִׁיצָאת מִמְּנִי וְלֹא
הַפְּקִידָנִי. וּקוֹרְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אָמֵר תִּפְלָא מֵי דָבָר
לְמַזְעָה. מַהוּ לְמַזְעָה. אָתוֹ
הַיּוֹדֵע אֶצְלִי לְהַחֲיוֹת

כג) אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמִסְתְּרִים
וְאַנְיַי לֹא אַרְאָנוּ גַּם יִי.
אֵיה שָׂרָה אַשְׁתָּה, דְּלֹא
בַּעַו לוֹמֵר קְמָה, בֵּין
דָּאָמַר הַפָּה בְּאַהֲלָה מִיד
וְיִאָמַר שׁוֹב אַשּׁוֹב אַלְיכָךְ
כַּעַת חַיָּה וְהַגָּה בֵּין לְשָׂרָה
אַשְׁתָּה וְגוּ. פָּא תְּזִי, אֲוֹרָה
אַרְעָא, דָעַד לֹא אָזְמִין
אַבְרָהָם קְמִיָּהוּ לְמִיכְלָל לֹא
אָמְרוּ לַיה מִידִי, בְּגִין דְּלֹא
יִתְחַזֵּי דְּבָגִין הַהִיא בְּשׂוֹרָה
קָא אָזְמִין לְהוּ לְמִיכְלָל, בְּתַר
דְּכַתִּיב וְיִאָכְלּוּ כְּדִין אָמְרוּ
לַיה הַהִיא בְּשׂוֹרָה.
וְיִאָכְלּוּ סְלִקָּא דְּעַתָּה וּכְיִ
מְלָאָכִי עַלְאִי אַכְּלִי, אֲלָא
בְּגִין יִקְרָא דְּאַבְרָהָם אַתְּזִי
הַכִּי. אָמֵר רַבִּי אַלְעָזֶר
וְיִאָכְלּוּ וְדָאִי, בְּגִין דְּאָפָונִין (קָדָ)
א) אֲשָׁא דְּאַכְּלָל אֲשָׁא וְלֹא

המתרים. ולשרה בן מלמד שיתחדש בבן שלוש שנים. אמר רבי יהודה ברבי סימון כיון שהגנשמה ניזונה מזיהה של מעלה, קודשא בריך הוא אומר לאותו המלאך הנקרא דומ"ה, לך ובשר לנוף פלוני שאני עתיד להחיותו למועד שאני אחיה את הצדיקים לעתיד לבא. והוא מшиб אחרי בלותי הייתה לי עדנה. אחרי בלותי בעפר ושכתי באדמה ואכל בשרי רמה ונוש עפר תהיה לי חדש.

קדשא בריך הוא אומר לנשמה, הדא הוא רבתיב ויאמר יי אל אברהם וגוי הייפלא מיין דבר למועד הידוע אצל ליהיות את המתרים, אשוב אליו, אותו הנוף שהוא (דף קב ע"ב) קדוש מהודש בבראשונה להיותכם מלאכים קדושים ואותו היום עתיד לפנינו

אתחזי, וכל מה דיבר לון אברם אכלי בגין דמסטרא דאברם אכלי לעילא (אכלי מההוא טרא דלעילא).

תא חזי, כל מה דאכילד אברם בטהרה איה קא אכילד ובגין פה אקריב קמייהו ואכלי, ונTier אברם בביתה דכיא ומסאותה, דאפיקלו בר נש דאייה מסאב (לא יכול לקרבא לביתה פרין ידע אברם זהא מסאב אייה ועבד) נ"א לא הויה משמש בביתה, עד (עבד) ליה טבילה, או עבד ליה לבטרא שבעה יומין כדקא חזי ליה בביתה, והכי הוא ודא.

תא חזי בתיב, (דברים כט) איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה וגוי. מא'

תקנִיתֶיה, וְהִיא לְפָנֹת עַרְבָּיִם. אֲעַרְבָּיִם יְרֵחָץ בְּמִים. אֲעַרְבָּיִם תָּמָאה (דף ע"ב) אַחֲרָא כְּגֻזָן (ע"ב מדרש הנעלם)

וַיְבַה אֹז (נ"א סגירות או גהה) סגירת

בְּדָה דְהָוָתְרִי מִסְאָבוֹ, לֹא סְגִיא לֵיה בְהָהִיא טְבִילָה (בגין) בֵּין דְאַעֲרָא בֵּיה קָרֵי קָדֵם דְקָבִיל טָמָאה אַחֲרָא (בגין) בֵּין דְאַעֲרָא בֵּיה לְבָתָר.

וְאַבְרָהָם וִשְׁرָה הָוּ מַתְקִינִי טְבִילָה לְכָלָהִי, אֵיתָהוּ לְגִבְרִי וְאֵיתָהִי לְבִנְשִׁי. מַאי טְעַמָּא אָעַסְק אַבְרָהָם לְדִפְאָה לְבִנְיִ נְשָׂא, בְגִין דְאֵיתָהוּ טְהוֹר וְאֵקְרֵי טְהוֹר. דְכַתִּיב, (איוב ז') מַי יִתְן טְהוֹר מְטֻמָּא לֹא אֶחָד. טְהוֹר דָא אַבְרָהָם דְגַפְקָ מְתָרָה.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמֵר בְגִין לְתַקְנָה הַהְוָא דְרַגָּא דְאַבְרָהָם, וְמַאן אֵיתָהוּ מִי"מ. בְגִין כֵד אַתְקִין לְדִפְאָה בְנִי עַלְמָא בְמִיא. וּבְשַׁעַתָּא דְאַזְמִין לְמַלְאָכִין, שִׁירוֹתָא דְמַלְוִי מָה בְתִיב יִקְחֵה נָא מַעַט מִים. בְגִין לְאַתְקִפָּא בְהָהִיא דְרַגָּא דְמִיּוֹן שְׁרָאוֹנָה. וּבְגִינִי כֵד הַהְוָה מַדְפִי לְכָל בְנִי נְשָׂא מְכֻלָּא. מַדְפִי לֹזָן מְסֻטָּרָא דְעַבּוֹדָה זָרָה, וּמַדְפִי לֹזָן מְסֻטָּרָא דְמִסְאָבָא, וּכְמָה דְאֵיתָהוּ מַדְפִי לְגִוְרִין הַכִּי בְמַי שְׁרָה מַדְפָּאת לְבִשִּׁין, וְאַשְׁתַּפְחוֹ כְלָהִי דְאַתִּין לְגִבְיִהוּ דְכִיּוֹן מְכֻלָּא.

תא חזי, אילגנא נטע אברהם בכל אטר דדיוריה תמן,
ולא היה סליק בכל אטר בדקאות, בר בשעתא
דיוריה בארעא דכגען, ובההנא אילגנא היה ידע מאן
דאתאחד ביה בקדשא בריך הוא ומאן דאתאחד
בעבודה זרה.

מאן דאתאחד בקדשא בריך הוא, אילגנא היה פריש
ענפוי וחפי על רישיה ועביד עליה צלא יהה,
ומאן דאתאחד בסטרא בעבודה זרה היה אילגנא היה
אסטלק וענפוי היה סליקין לעילא. כדיין היה ידע אברהם
ואויהר ליה, ולא אעדי מתרמן עד דאתאחד במהימנותא
דקודשא בריך הוא, והכי מאן דאייהו דכיא (ד"א לא ה' כי)
מקבל ליה אילגנא. מאן דאייהו מסאב לא מקבל ליה.
כדיין ידע אברהם ומדכי לוז במייא.

ומעיננא דמייא היה תחות היה אילגנא, ומאן דצרכיך
טבילה מיד מיין סליקין לגבייה, וαιלגנא
אסטלקין ענפוי, כדיין ידע אברהם דאייהו מסאב ואעי
טבילה מיד, ואם לאו מיא נגבון כדיין ידע דבעי
לאסתבא ולאסתمرا שבעה יומין.

תא חזי, דאפילו בשעתא דازמין לוז למלאcin אמר
לוז והשענו תחת העין בגין למחרמי ולמבדק בהו,
ובההוא אילגנא היה בדק לכל בני עולם. ורוא (לקבל)

בגין קודשא בריך הוא קא (עבד) אמר דאייה אילנא דחוי
לכלא, ובгинן כה והשענו תחת העץ ולא תחת עבודה
זרה.

וთא חזוי, פדר חב אדם, בעז הדעת טוב ורע חב, הכתיב
ומען הדעת וגוי, ואיה ביה חב וגרם מותא
לעלמא. מה כתיב ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מען
החיים וגוי. (וגרם מותא לבן בני עלמא) ובכד אתה אברם באילנא
אחרא אתקין עלמא דהוא אילנא דחוי ואודע
מיהימנותא לכל בני עלמא:

ויאמר שוב אשוב אליך בעת חייה. אמר רבי יצחק שוב
אשוב, שוב ישוב מבעי ליה, דהא מפתחא דא
למפקד עקרות בידא קודשא בריך הוא אייה ולא
בידא דשליחא אחרא. כמה דתבינן תלת מפתחן אפונ
دلא אתמסרו בידא דשליחא. דחיה ותחית המתים
ונשים. והואיל דלא אתמסרו בידא דשליחא אמאי
כתיב שוב אשוב. אלא ודי קודשא בריך הוא דהוה
קאים עליו יהו אמר (ליה) מלחה, בגין פה כתיב ויאמר שוב
אשוב אליך.

וთא חזוי, בכל אתר דכתיב ויאמר סתם או ויקרא סתם
הוא מלכא דברית ולא אחרא. ויאמר דכתיב,
(שמות טו) ויאמר אם שמע תשמע וגוי ויאמר ולא קאמיר

מן הוא. **וַיֹּקְרָא דְבָתִיב,** (ויקרא א) **וַיֹּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וְלֹא**
קָאָמַר מֵן הוּא. אמר **דְבָתִיב,** (שמות כד) **וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר**
וְגוּ וְלֹא אָמַר מֵן הוּא. (אוף ה'כ' **דְבָתִיב** ויאמר שוב אשוב ויאמר סתם ולא
קָאָמַר מֵן (דף קג ע"א) **הַחֲחָה** **אַלְאָ בְּכָל הַנִּיּוֹת** **מְלֹא כָּא** **דְבָרִית** **הַוָּה**
וְכֹלָא בְּקִוְדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּה אָתָם. **וּבְגִין כֵּד** **פְּתִיב** **וַיֹּאמֶר**
שׂוֹב אַשׂוֹב אַלְיךְ וְגוּ. והנה בן וגו':

והנה בן לשרה אשתקה. מי טעמא לא כתיב והנה בן
לְךָ, **אַלְאָ בְּגִין דְלֹא יִחְשַׁב** **דַּהֲא** **מִן הַגָּר** **אִיהוּ**
כִּדְבָּקְדִּמְתָּא. רבי **שְׁמֻעוֹן פָּתָח** ואמ' (מלאי א) **בֶּן יִכְבֹּד**
אָב וַעֲבָד אֲדוֹנוֹ. **בֶּן יִכְבֹּד אָב דָא יִצְחָק לְאַבְרָהָם.**
אִימְתִּי כְּבִיד לִיה, **בְּשֻׁעַתָּא דְעַקֵּד** **לִיה עַל גַּבְיוֹ מְדֻבָּחָא**
וּבְעָא לִמְקֻרֶב **לִיה קָרְבָּנָא**, **וַיִּצְחָק בֶּן תְּלִתְיַין וְשַׁבַּע שְׁנִינָה**
הַוָּה, **וְאַבְרָהָם הַוָּה סְבָא**, **דָאִילּוּ הַוָּה בְּעִיט** (ס"א ביה)
בְּרֶגֶלָא חַד לֹא יִכְלֶל לִמְיקָם קְמִיה, (כל שפנ' למעבר ליה), **וְאִיהוּ**
אוֹקִיר לִיה לְאָבוֹי וַעֲקָד לִיה כַּחֲד אִימְרָא בְּגִין לְמַעַבֵּד
רַעֲוַתְיָה דָאָבוֹי.

(קמו ב) **וַעֲבָד אֲדוֹנוֹ דָא אַלְיעָזָר לְאַבְרָהָם.** כה **שְׁהָר** **לִיה**
לְחִרְן, **וַעֲבָד כָּל רַעֲוַתְיָה דָאַבְרָהָם**, **וְאוֹקִיר** **לִיה** **כִּמְהָ**
דְבָתִיב, (בראשית כד) **וַיִּבְרֹךְ אֶת אֲדוֹנוֹ וְגוּ.** **וְכָתִיב** (בראשית
 כד) **וַיֹּאמֶר עֲבָד אַבְרָהָם אָנֹכִי, בְּגִין לְאוֹקִיר** **לִיה**
לְאַבְרָהָם. **דַּהֲא בֶּר נְשָׁה דַּהֲוָה מִיְתִּי כְּסָף וְזַהֲבָ וְאַבְגִּי יִקְרָ**

וְגַמְלִין וְאֵיתָן כְּדֹקָא יָאוֹת שְׁפִיר בְּחִיזּוֹ לֹא אָמַר דָּאֵיתָן רְחִימָא דָאָבָרָהּ אָוּ קְרִיבָא דִילִיהּ. אֶלָּא אָמַר עֲבָד אָבָרָהּ אָנְכִי, בְּגַין לְסַלְקָא בְּשִׁבְחָא דָאָבָרָהּ וְלְאָוְקִיר לִיהּ בְּעִינֵיכֶם.

וְעַל דָּא בֵּן יִכְבֹּד אָב וּעַבְדָּ אָדוֹנָיו. וְאַתָּוּן יִשְׂרָאֵל בָּנָיו. קְלִנָּא בְּעִינֵיכֶם לְוֹמֶר דָּאָנָא אָבוֹכָוּן אָוּ דָאַתָּוּן עֲבָדִין לִי. וְאָמַר אָב אָנָי אֵיתָהּ כְּבָודִי וְגוּ. בְּגַין כֵּךְ וְהַגָּה בָּן, דָּא הוּא בָּן וְדָאִי, וְלֹא יִשְׁמַעְאלּ. דָּא הוּא בָּן דָאָוְקִיר לְאָבָוִי כְּדֹקָא חֹזִי.

וְהַגָּה בָּן לְשָׂרָה אַשְׁתָּה. בָּן לְשָׂרָה, דְבָגִינִיהּ מִיתָּה, דְבָגִינִיהּ פָּאִיבָת נְפָשָׁה עַד דְנַפְקָת מִינָה. וְהַגָּה בָּן לְשָׂרָה. לְאַסְטָלָקָא בְּגִינִיהּ בְּשֻׁעַתָּא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְיַבְּ בְּדִינָא עַל עַלְמָא. דְכָדִין וְיִי פְּקַד אֶת שָׂרָה וְגוּ דָהָא מְדִכְרֵי לְשָׂרָה בְּגִינִיהּ דִיצָחָק וְעַל דָּא אֵיתָן בָּן לְשָׂרָה (אנָהו מְלָאֵיכִי אָמָרוּ). וְהַגָּה בָּן לְשָׂרָה. (די) דָהָא נּוֹקְבָא גַּטְלָא (לייה) לְבָרָא מִן דְכּוֹרָא:

וְשָׂרָה שׁוֹמְעָת פָּתָח הַאָהָל וְהָוָא אָחָרָיו. מַאי וְהָוָא אָחָרָיו, וְהָוָא אָחָרָיו מְבַעֵּי לִיהּ. אֶלָּא רָזָא אֵיתָהּ, וְשָׂרָה שׁוֹמְעָת מַה דָּהָה אָמַר (פָּתָח הַאָהָל דָא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהָוָא אָחָרָיו מִאֵן דָהָה אָמָר) פָּתָח הַאָהָל דָא דָרְגָא תַּתָּא. פָּתָחָא דְמַהְיִמְנוֹתָא. וְהָוָא אָחָרָיו (די) דָאָוְדִי לִיהּ דָרְגָא עַלְאהּ (נ"א).

פתח האهل והוא אחורי דא קודשא בריך הוא. פתח האهل דא דרגא תפאה, והוא אחורי דא דרגא עלאה). **מן יומא דהות שרה בעלמא לא שמעת מלה**

קדושא בריך הוא בר ההוא שעטה.

דבר אחר דהות יתבא שרה פתח האهل בגין למשמע מלין. והיא שמעת האי מלה דאתבשר בה אברהם. (ד"א) והוא אחורי. אברהם דהוה יתריב אחורי דשכינתא: ואברהם ושרה זקנים באים ביום. מאי באים ביום. שעורין דיומין דאתחזי כדיין להו, חד מהה וחד תשעים, עליו ביומין שעורא דיומין כדיין יאות. באים ביום. כמה דאת אמר כי בא היום דאערב יומא למיעל. חدل להיות לשרה ארוח כבשים. והיה שעטה חמאת גרמה בעדיננא אחרא. ובגין כה אמרה ואדוני זקן דהא איה לא כדיין לאולדא בגין דאייה סבא.

רבי יהודה פתח (משל לי) בודע בשעריהם בעלה בשבתו עם זקני הארץ. תא חז, קודשא בריך הוא אסתלק ביקריה דאייה גביז וסתים בעילויא סגייא. לאו איתי בעלמא ולא היה מן יומא דאתברי עלמא דיכילד לקיימא על חכמתא דיליה ולא יכילד לקיימא ביה.

בגין דאייה גביז וסתים ואסתלק לעילא לעילא, וכלהו עליי ותראי לא יכולין לאתדקא, עד דכללו אמרין (יהזקאל ג) ברוך כבוד יי' ממוקמו. תתאי אמרי דאייה

לעילא דכתיב, (תהלים קי) על השמים כבודו. עלאי אמר ר' דאייהו לחתא דכתיב, (תהלים נז) על כל הארץ כבודה. עד דכללו עלאי וחתאי אמר ר' ברוך כבוד יי' ממקומו. בגין דלא ATIידע ולא הוה מאן דיכיל לקיימא ביה, ואית אמרת נודע בשערים בעלה.

(דף לג ע"ב)

אלא ודי נודע בשערים בעלה דא קודשא בריך הוא דאייהו ATIידע ואתדקק לפום מה דמשער בלבייה כל חד כמה דיכיל לאדקקא ברוחא דחכמתא. ולפום מה דמשער בלבייה הכי ATIידע בלבייה. ובגינاي כה נודע בשערים באפונ שערים. אבל ATIידע פדקא יאות לא הוה מאן דיכיל לאדקקא ולמנדע לייה.

רבי שמעון אמר נודע בשערים בעלה. מאן שערים. כמה דאת אמר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם והבשאו פתחי עולם. בגין אלו שערים באפונ דרגין עלאיין בגיניהו ATIידע קודשא בריך הוא. ואי לא לא יכלין לאתדקקא ביה.

תא תוו, דהא נשmeta דבר נש לאו איהו (נ"א לא אית) מאן דיכיל למנדע לה, אלא בגין אילין שייפין דגופא ואפונ דרגין דעבדין אומנותא דגשmeta בגין כה ATIידע ולא ATIידע. כה קודשא בריך הוא ATIידע ולא ATIידע

בגין דאייה נשמתא לנוּחַ רוחה גביזו וטמיר מפלא, אבל באפונ שערים דאבען פתחין נשמתא אתידע קודשא בריך הוा.

טא חוו, אית פתחא לפתחא ודרגא לדרגא, ומפנייה ידיע קרא לקודשא בריך הוा. פתח האהֶל, דא הויא פתחאatzדיק. כמו אמר (תהלים קיח) פתחיו לוי שער"י צד"ק וגוו' דא פתחא קדמה לאעלא ביה, ובהאי פתחא אתהzion כל שאר פתחין עלאין. מאן דזכי להאי (فتحא) זכי למנדע ביה ובכלחו שאר פתחין בגין דכלחו שראן עליה.

והשתא דפתחא דא לא אתידע. בגין דישראל בגלוותא וכלהו פתחין אסתלקו מגיה ולא יבלין למנדע ולא תדבקא. אבל בזמנא דיפקון ישראל מן גלוותא זמיבין כלחו דרגין עלאין למשרי עלייה כדקא יאות. וכדיין ינדעון בני עלמא חכמתא עלאה יקירה מה דלא הו ידען מקדמת דגא. דכתיב, (ישעה יא) ונכח עליו רוח יי רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יי. כלחו זמיבין לאשרה על האי פתחא תפאה דאייה פתח האהֶל. וכלהו זמיבין לאשרה על מלכא משיחא בגין למידן עלמא דכתיב ושפט בצדך דלים וגוו'.

בְּגִינִי כִּכְךְ כִּדְבָר אֲתִבְשֵׂר אֶבְרָהָם, הָאֵי דְּرָגָא הַוָּה אָמַר
בְּמַה דָּא תָּמַר דְּכַתִּיב וַיֹּאמֶר שׁוֹב אֲשׁוֹב אֵלֵיךְ
כְּעֵת חַיָּה. וַיֹּאמֶר, לֹא כְתִיב מֵאַנְךְ הוּא. וְדֹא הַוָּה פָּתָח
הַאָהֶל. וַיָּעַל דָּא וִשְׁרָה שׁוֹמְעָת הָאֵי דְּרָגָא הַהְוָה מְלִיל
עִמָּיהּ מֵאַנְךְ דָּלָא הַוָּה שְׁמַעַת מִקְדָּמָת דָּנָא. דְּכַתִּיב וִשְׁרָה
שׁוֹמְעָת פָּתָח הַאָהֶל דַּהְוָה מְבָשֵׂר וַיֹּאמֶר שׁוֹב אֲשׁוֹב אֵלֵיךְ
כְּעֵת חַיָּה וְהַפְּהָה בֵּן לִשְׁרָה אַשְׁתָּה.

תָּא חֹזֵי, בְּמַה הַוָּה חַבִּיבּוֹתָא דְּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא לְגַבְיהָ
דְּאֶבְרָהָם, דָּהָא לֹא נִפְקַד מִגְּנִיהָ יְצָחָק עַד דְּאַתְגָּזָר,
לְבַתֵּר דְּאַתְגָּזָר אֲתִבְשֵׂר בֵּית יְצָחָק, בְּגִין דָּא יְהוָה כְּדַיָּן
וַיַּרְעָא קָדִישָׁא, וְעַד לֹא אַתְגָּזָר לֹא אֵיתָהוּ וַיַּרְעָא קָדִישָׁא.
וּכְדַיָּן אֵיתָהוּ בְּמַה דְּכַתִּיבּ, (בראשית א) אֲשֶׁר וַיַּרְעָו בּוּ לְמִגְּנָה.
וְתָא חֹזֵי, עַד לֹא אַתְגָּזָר אֶבְרָהָם הַהְוָה וַיַּרְעָא דִילִיהָ לֹא
הַוָּה קָדִישָׁא, בְּגִין דַּנִּפְקָד בְּגֹעַרְלָה וְאַתְדַּבֵּק
בְּעַרְלָה לְתַתָּא. לְבַתֵּר דְּאַתְגָּזָר נִפְקַד הַהְוָה וַיַּרְעָא בְּגֹעַ
קָדִישָׁא, וְאַתְדַּבֵּק בְּקָדוֹשָׁה דְּלִיעֵילָא וְאַוְלִיד לְעֵילָא,
וְאַתְדַּבֵּק אֶבְרָהָם בְּדִרְגָּיה פְּדֻקָּא יְאֹות. תָּא חֹזֵי, כִּדְבָר
אוֹלִיד אֶבְרָהָם לְיְצָחָק נִפְקַד קָדִישָׁא פְּדֻקָּא יְאֹות. וְהָאֵי (נ"א)
וְדָאי) מַאי אָעֵדוּ וְאַוְלִידוּ חַשׁוּכָּא.

רַבִּי אַלְעָזֶר שָׁאֵיל יוֹמָא חד לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבּוֹי, אמר
לֵיה הָאֵי דְּקָרָא לֵיה קָדִשָּׁא בָּרִיךְ הוּא יְצָחָק דְּכַתִּיבּ

וְקַרְאָת אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק. אִמְמָאִי, דְּהָא אֲתַחֲזֵי דַעַד לֹא נִפְקַד
לְעַלְמָא קָרָא לֵיהּ יִצְחָק. אָמַר לֵיהּ הָא אֲתָמָר דָאשָׁא גַּטְלָא
מִיאָ. דְּהָא מִיאָ מִסְטוּרָא דְגַבּוֹרָה קָא אֲתַיְין. וְתוֹ (נ"א וְתָא
שְׁאַיל לְהֹו לְלוֹאֵי) (שְׁאַיל לְהֹה) לְוַאי דָאָפָון בְּדִיחִין לְהַהְוָא
סְטוּרָא בְּמָאִי זָמֵר וְתַשְׁבַּחַן לְקַבֵּיל הָאִי סְטוּרָא, בְּגִינַּן כֵּד
יִצְחָק אִיהוּ חֲדוֹה בְּגִינַּן דָאָתֵי מְהַהְוָא סְטוּרָא וְאֲתַדְבַּק בְּיַהְתָּה.
תָּא חֲזֵי, יִצְחָק בְּדִיחִותָא חֲדוֹה דָאָחָלָף מִיאָ בְּאָשָׁא
וְאָשָׁא בְּמִיאָ, וְעַל דָא אֲקָרֵי הַכִּי. וּבְגִינַּן כֵּד קַוְדְּשָׁא
בְּרִיךְ הוּא קָרֵי לֵיהּ (דף קד ט"א) הַכִּי עַד לֹא יִפּוֹק לְעַלְמָא
שְׁמָא דָא וְאוֹדֵעַ לֵיהּ לְאַבְרָהָם.

וְתָא חֲזֵי, בְּכָלְהוּ אַחֲרַבְנִין שְׁבָק לֹוֹן קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמִקְרֵי לֹוֹן שְׁמָהּן, וְאַפִּילּוּ בְּשֵׁי הַוּ קָרָאֵן לְבָנִיְהוּ
שְׁמָהּן, אַבְלָל הַכָּא לֹא שְׁבָק קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַמְמִיתָה
לְמִקְרֵי לֵיהּ שְׁמָא אַלְאָ לְאַבְרָהָם, דְכִתְיבָּ וְקַרְאָת אֶת שְׁמוֹ
יִצְחָק אַנְתָּה וְלֹא אַחֲרָא, בְּגִינַּן לְאָחָלָף מִיאָ בְּאָשָׁא וְאָשָׁא
בְּמִיאָ לְאַכְלָלָא לֵיהּ בְּסְטוּרִיהּ.

כִּיוֹן דָאַתְבָּשֶׂר אַבְרָהָם בְּיִצְחָק, מַה פָּתִיב וְיִקּוּמוּ מִשְׁם
הָאָנָשִׁים וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פָּנֵי סְדוּם. רַבִּי אַלְעֹזֵר אָמַר
תָּא חֲזֵי, כַּמָּה אַנְהָג קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא טִיבוּ עַם כָּל בְּרִיּוֹן
וְכָל שְׁבָן לְאַפְוּן דָאַזְלִי בְּאַרְחוֹי, דָאַפְיָלוּ בְּזַמְנָא דְבָעֵי
לְמִידָן עַלְמָא, אִיהוּ גְּרִים לְמַאַן דְרַחִים לֵיהּ לְמַזְכִּי בְּמַלְהָא
עַד לֹא יִתְיִתְיִי הַהְוָא דִינָא לְעַלְמָא.

דְתַבִּיגֵן בְשֻׁעַתָּא קֹדֶשׁ בָּרֵיךְ הוּא רְחִים לֵיהּ לְבָרֵךְ
נְשָׁהּ, מְשֻׁדָּר לֵיהּ דּוֹרוֹגָא, וּמְאָן אֵיהּ, מְסֻפְגָּא,
בְּגַיִן דִּיזְכִּי בְּיַהְךְ. וְכַיּוֹן דִּזְכִּי בְּיַהְךְ, אֵיהּ אַמְשִׁיךְ עַלְיָהּ חַדְּחָתָא דְתַסְדִּיקָה דְאַתְמָשָׁה מְסֻטָּר יְמִינָא וְפִרְישָׁה אֲרִישָׁה
וְרְשִׁים לֵיהּ, בְּגַיִן דְכַד יִתְיַדְּבָא לְעַלְמָא הַהְוָא מְחַבְּלָא
יְזָהָר בְּיַהְךְ, וְזָקִיף עַיְנוֹי וְחַמָּא לְהַהְוָא רְשִׁימָו וְכַדְּיָן
אֲסְתָּלָק מְגִיה וְאֲזָהָר בְּיַהְךְ. בְּגַיִן כֵּךְ אֲקָדִים לֵיהּ קֹדֶשׁ אֲ
בָּרֵיךְ הוּא בְּמַה דִּיזְכִּי.

וְתָא חֹזֵי, פָּד בְּעֵי קֹדֶשׁ אֲ**בָּרֵיךְ הוּא לְאִיתָה דִינָא עַל**
סְדוּם, אֲזְכִּי קָדָם לְאַבְרָהָם וְשָׁדָר לֵיהּ דּוֹרוֹגָא
לְמוֹזְבִּי עַמְהָוָן בְּגַיִן לְשׁוֹבָא לְלוֹט בְּרֵאָחוֹת מְתַמֵּן, הַדָּא
הַיָּא דְכִתְיב וַיַּזְכֵּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט
מִתּוֹךְ תְּהִפְכָּה. וְלֹא כִתְיב וַיַּזְכֵּר אֱלֹהִים אֶת לוֹט, הַדָּא
בְּזָכוֹתֵיהָ דְאַבְרָהָם אֲשַׁתְזִיב. וּמְאֵי וַיַּזְכֵּר, דְדָכֵיר לֵיהּ מַאי
דְאֲזְכִּי קָדָם עַמְנוֹן תְּלַת מְלָאכִין.

כְּגַוּגָּא דָא בָר נְשָׁהּ דִיזְכִּי בְצְדָקָה עַמְנוֹן בְּנֵי נְשָׁהּ,
בְשֻׁעַתָּא דִינָא שְׁרִיאָא בְעַלְמָא קֹדֶשׁ אֲ
הַוָּא אֲדָפֵר לֵיהּ לְהַהְיוֹא צְדָקָה דְעַבֵּד. בְּגַיִן דְבָכָל שֻׁעַתָּא
דִזְכִּי בָר נְשָׁהּ הַכִּי אֲכִתְבָּה עַלְיָהּ לְעַילָּא, וְאֲפִילָו בְשֻׁעַתָּא
דִינָא שְׁרִיאָא עַלְוִי קֹדֶשׁ אֲ
בָּרֵיךְ הוּא אֲדָפֵר לֵיהּ לְהַהְוָא
טִיבָו דְעַבֵּד וּזְכָה עַמְנוֹן נְשָׁהּ. כְּמָא דָאָת אָמֵר, (משלִי יא)

ונְצָדָקָה תִּצְלַל מִמְּנֹת. בְּגִינִי כֵּה אֲקָדִים לֵיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הַנוּא לְאֶבְרָהָם בְּגִינִי דִיזְבִּי וַיִּשְׂזִיב לְלוֹט.
וַיִּשְׂקִיףּ עַל פָּנָיו סְדוּם. תֵּא חִזְיִי, וַיִּקְרָמוּ מַשְׁמֵן הָאָנָשִׁים.
מִתְהִיא סֻעָדָה דְאַתְקִין לוּ אֶבְרָהָם וַזְכָה בְּהָגָן.
אָפּ עַל גַּב דְמָלָאכִין הוּוּ, זָכָה בְּהָגָן, וּכְלַתְהָוָא מִיכְלָא לֹא
אָשְׁתָאָר מִגְּנִיה בְּלָוּם, בְּגִינִי דְאֶבְרָהָם, וַלְמַזְבִּי בְּיָה, דְהָא
בְּתִיב וַיִּאֱכַלּוּ בְּאָשָׁא דְלָהָוָן (פרק א') אַתְאָכִיל.

וְאֵי תִימָא הָא תִלְתַ מְלָאכִין הוּוּ. הָאֵי אָשָׁא. וְהָאֵי
מִיָּא. וְהָאֵי רַוְחָא. אַלְא כָל חַד וְחַד כְלִיל בְּחַבְרִיה
וּבְגִינִי כֵּה וַיִּאֱכַלּוּ. כְגֻונָא דָא (שםות כד) וַיְחַזֵּוּ אֶת הָאֱלֹהִים
וַיִּאֱכַלּוּ וַיִּשְׁתַוּ. אֲכִילָה וְדָאִית אֱכַלּוּ דְאַתְזָנוּ מִן שְׁבִינְתָא,
אוֹף הָכָא וַיִּאֱכַלּוּ גַּרְמוֹ (ג"א גְּרָמוּ רְמָמוּ) לְאַתְזָנוּ (מִגְּנָה) מִתְהָוָא
סְטָרָא דְאֶבְרָהָם אָתְדַבֵּק בְּיָה, וּבְגִינִי כֵּה לֹא אָשְׁאָרוּ מִמָּה
דִּיחַיב לֹזָן אֶבְרָהָם בְּלָוּם.

כְגֻונָא דָא בְּעֵי לֵיה לְבָרָךְ נְשָׁה לְמִשְׁתַי מִתְהָוָא כְפָא
דְבָרָכה, בְּגִינִי דִיזְבִּי לְהָיָא בְּרָכָה דְלַעַילָא. אוֹף
אָפּוֹן אֱכַלּוּ מִמָּה דְאַתְקִין לֹזָן אֶבְרָהָם בְּגִינִי דִיזְפּוֹן
לְאַתְזָנוּ מִסְטָרָא דְאֶבְרָהָם. דְהָא מִתְהָוָא סְטָרָא נְפִיק
מְזָוָנָא לְכָלָהוּ מְלָאכִי עַלְאֵי. וַיִּשְׂקִיףּ, אָתְעַרְוָתָא דְרַחְמִי
לְשִׁזְבָּא לְלוֹט. בְּתִיב הָכָא וַיִּשְׂקִיףּ וּבְתִיב הַתָּם (דברים כו)
הַשְּׁקִיפָה מִמְעוֹן קְדָשָׁה. מָה לְהַלֵּן לְרַחְמִי אוֹף הָכָא
לְרַחְמִי.

וְאֶבְרָהָם הָולֵךְ עִמּוּם לְשַׁלְחָם. לְמַעַבֵּד לוֹן לוֹיָה. אָמַר רַبִּי יִיְסָא אֵי תִּמְאָה דְּאֶבְרָהָם יִדְעַה דְּמַלְאָכִין אֲפָנוֹן אַמְּמָאִי אַעֲבִיד לוֹן לוֹיָה. אַלְאָ אָמַר רַבִּי אַלְעַזְרָ אַפְּעַל גַּבְּ דְּהַהּוּה יִדְעַה (רגיל הוה למעבד לבלהו בני נשא דזמיגין עמייה למעבד לוֹן לוֹיָה) נַ"א מֵה דְּהַהּוּה רַגִּיל למעבד עם בני נשא עבד בהז ואלוי לוֹן בְּגִין דְּכָה אַצְטְּרִיךְ לֵיה לְבָרֵב נְשָׁה לְמַעַבֵּד לוֹיָה לְאַוְשְׁפִּיזִין דְּהָא כֵּלָא בְּהָאִי תְּלִיאָ, וּבָעוֹד דְּאֵיהָוּ הַהּוּה אַזְּיַל עַמְּהֹן אַתְּגָלִי קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא עַלְיהָ דְּאֶבְרָהָם דְּכַתְּבֵב וַיְיַ אָמַר הַמְּכֹפֶה אָנִי מְאֶבְרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עוֹשָׂה. וַיְיַ הָוּ וּבֵית דִּינִיָּה, בְּגִין דְּקוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא הַהּוּה אַזְּיַל (דף קד ע"ב) עַמְּהֹן. תָּאָחִזְיַי כְּדֵבֶר נְשָׁה עֲבִיד לוֹיָה (לְבָרֵב נְשָׁה) לְחַבְּרִיה אֵיהָוּ אַמְּשִׁיךְ (עליה) לְשִׁכְינַתָּא לְאַתְּחַבְּרָא בְּהַדִּיה וְלִמְהֻךְ עַמְּיהָ בְּאֶרְחָא לְשִׁזְבָּא לֵיהָ. וּבְגִין כֵּה בְּעֵי לֵיהָ לְבָרֵב נְשָׁה לְלוֹוִיָּה לְאוֹשְׁפִּיאָ בְּגִין דְּחַבְּרָ לֵיהָ לְשִׁכְינַתָּא וְאַמְּשִׁיךְ עַלְיהָ לְאַתְּחַבְּרָא בְּהַדִּיה.

מדרש הנעלם

(דף קד ע"ב):

וַיְיַ אָמַר הַמְּכֹפֶה אָנִי מְאֶבְרָהָם וְגַ� מַה בְּתִיב לְמַעַלָּה וַיְקִומוּ מִשְׁם הָאָנָשִׁים וַיְשִׁקְפוּ עַל פָּנָיו סְדוּם לְעַשּׂות דִּין בְּרַשְׁעִים.

בְּגִין כֵּה וַיְיַ אָמַר הַמְּכֹפֶה אָנִי מְאֶבְרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עוֹשָׂה. רַבִּי חַיִיא פָּתַח (עמוס ג') בַּי לֹא יַעֲשֵׂה יְיָ אֱלֹהִים דְּבָר בַּי אֵם גַּלְהָ סּוֹדוֹ אֶל עַבְדִּיו הַנְּבִיאִים.

מה כתיב אחריו המכפה אני מאברהם. אמר רב חסידא אין הקדוש ברוך הוא עושה דין בראשים עד שאמלך בנסמתו של צדיקים הרא הוא בכתב, (איוב) מונשות אלוה יאבדו. ובכתב המכפה אני מאברהם. אמר הקדוש ברוך הוא כלום יש לי לעשות דין בראשים עד שאמלך בנסמות הצדיקים, ואומר להם, הרשעים חטאנו לפניהם, עשה בהם דין, בכתב ויאמר יי' זעקה סדום ועמורה כי רבה וחטאתם וכן.

אמר רבי אבاهו הנשמה עומדת במקומה והיא יראה להתקרב אליו ולומר לפניו כלום, עד שיאמר למתטרוין שיגישנה לפניו ותאמיר מה שרצתה, הרא הוא בכתב ונש אברהם, ויאמר האף תספה צדיק עם רשע חיללה לך וכן.

וכאן אף זפאי עלמאDKODSHA BERIK HOA ATREI BHOG, B'CHOL MA DAIHU UBID BERKUYA VONMIN L'MEABD B'ULMA, UL YDI DZOFAN UBID LIHA, VLA CFSI MAFIYHO L'ULMINI PLOM. BGIN DKODSHA BERIK HOA BEI L'SHTFA BHADIA (L'ZDICKIA DELA THAA PACHON PAH L'RISHUYIA B'CHOL MA DAIHU UBID).

תא חוי בלא גלי קודשא בריך הויא לצדיקיא בGIN דא芬ן אתין ומזהירין לבני נשא לאתבא מחויביהו ולא יתעבשו מגו DINAH UL'AH ולא יהא לוון פתחא דפומא לגביה. בגיני כך קודשא בריך הוא אווע לוו רזא דאיהו UBID BHO DINAH. תו BGIN DELA YIMRON DHAA B'LA DINAH.

אולי יש חמשים צדיקים וכן. הגשמה פותחת ואומרת רבונו של עולם שמא נתעסקו בנו פרשיות של תורה, אף על פי שלא נתעסקו לשמה, שבר יש להם לעולם הבא ולא יבנשו לגביהם. מה כתיב בתורה ויאמר כי אם נמצא בסדום חמשים צדיקים וכן.

והא (תניין) יתר אנון פרשיות נ"ג הוא. אלא אמר רבי אבחו משה ספרים הם בתורה ובכל אחד ואחד נכללים עשרה הברהות עשרה מאמרות שבhem נברא העולם חשוב עשרה בכל חיד מנהון הוא חמשים.

השלמה מההשומות (סימן טו)
 חמשים הם כנגד חמשים שעריו בינה והםראיים להצליל כל העולם בצדקותם ווי הודה לרבריה ובשראתה שלא מצאה אמרה בראשית י"ח אולי יחסין חמשים

אמר רבי אלעזר ווי לון לחיביא שלא ידען ולא משגיחין ולא ידען לאסתمرا מחויביהם. ומה קודשא בריך הוא כי כל עובדותיו קשות ואורחותיה דין. לא עבד כל מה שעבד בעלמא עד דגלי להו לאצדיקיא בגין שלא יהא לון פתחא דפומא לבני נשא. (כאן שיר מה סוף הספר סימן ח"י, ע"י למן דף ק"ו ע"א ותמצאו שם) **גבוי בני נשא לא כל שכן** דאית לון לمعد מליחו **שלא ימללו בני נשא סטיא עליהו. וכן כתיב,** (במדבר לט) **והייתם נקיים מי** **ומיישראל. ואית לון לمعد** **שלא יהא לון פתחון פה לבני נשא, ויתרונו בהון אי אבון חטאן ולא משגיחי**

הצדיקים חמשה, בלוּם אָוְלִי יֵשׁ בָּהֶם בְּנֵי אָדָם שְׁעַסְקּוּ בִּידִיעָת שְׁמֵךְ שַׁהֲוָה הַשֵּׁם בְּמַלְאוֹא שַׁהֲוָה מִ"ה יֹזֵד הַ"א וְאַ"ו הַ"א בְּמִסְפֵּר אָדָם שְׁנָאָמֵר (דברים י) וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יִי אֱלֹהֵיךְ שׁוֹאֵל, וּבְשָׁלָא מִצָּאָה חֹזְקָת לוֹמֶר, אָוְלִי יִמְצָאֵן שֵׁם אַרְבָּעִים

(ככתווב בדפוס): (עד כאן מההשומות)

עוד פותחת הנשמה ואומרת רבונו של עולם אף על פי שלא נתעסקו בתורה שמא קבלו עונשם על מה שחתטו בבית דין ונתקperf להם שנאמר (דברים טז) ארבעים יבנו לא יוסify. וממה שנתביישו לפניהם דיים לחתperf (לפניהם) להם שלא יבנסו לגיהנם. מה כתיב אחריו לא עשה בעבור הארבעים.

השלמה מההשומות (סימן טז)
עוד פותחת ואומרת רבונו של עולם أولי ימצאון שם

לאסתמרא, דלא יהא ליה למדת דיבנא קודשא בריך הוא פתחא דפומה לגביהן. ובמה, בתשובה ועוזדין דכשרן.

תא חזי, ווי אמר המכפה אני מאברהם. אמר רבינו יהודה, קודשא בריך הוא יhab כל ארעה לאברהם (דף קה ע"א) למחיי ליה אחסנת ירותא לעלמיין, דכתיב כי את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתגפה וגוו. וכתיב שא נא עיניך וראה. ולבתר קודשא בריך הוא אצטרכיך לאעקרא אתרין אלין. אמר קודשא בריך הוא, כבר יהבית ית ארעה לאברהם, והוא בא לכלא, דכתיב כי אב המון גוים נתתיך. ולא יאות לי לממחי בגין ולא

שֶׁלְשִׁים בְּלוֹמֵר אֲוֹלִי יִשְׁבַּגְנִים צָדִיקִים שְׁעַסְקָוּ וְהַשְׁנִינוּ אָוֹתָם הַשְׁלִשִׁים מְעֻלּוֹת הַרְמִזּוֹת בְּגַבּוֹתָה יְחִזְקָאֵל בְּפִסּוֹק וַיְהִי בְּשֶׁלְשִׁים (שְׁנָה) וְגַן וְהַם בְּלָוְלִים בְּלִיב נִתְיְבוֹת חִכְמָה שְׁהָם כְּבָב אַוְתִּיות וַיְסִפְרוּתָה. וּבַן אֲוֹלִי יִשְׁבַּגְנִים אֲנָשִׁים צָדִיקִים יְחִידִי סְגּוֹלָה הַמִּיחָדִים שְׁמֶךָ בְּפָעָמִים בַּיּוֹם בְּפִסּוֹק שְׁמַעַי יִשְׂרָאֵל שְׁבָה בְּלָוְלִים יְסִפְרוּתָה בְּמַלְתָּח אֶחָד הַאֱלֹהִים עִם הַחַיִת הֵם תְּשֵׁעה וְהַמְּלָה אֵי הַרְיִיעָשָׁרָה וְהַרְיִיעָשָׁרָה אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עַלְיוֹ הַשְׁלָום עַלְהָה (תְּהִלִּים קי"ח) זֶה הַשְׁעָר לְיִצְדִּיקִים יָבוֹאוּ בּוֹ וְדַלְתָּת מֶלֶשׁוֹן שַׁעַר וְשֶׁנִי פָעָמִים בַּיּוֹם הַרְיִיעָשָׁרָם.

וּבְשָׁאִינָה מַזְכָּה, חֹזֶקֶת וְפֹתַחַת וְאֹמֶרֶת רְבּוֹנוֹ שֶׁל עַולְם, אֲוֹלִי יִמְצָאֵן שֵׁם עַשְׂרָה בְּלוֹמֵר אֲוֹלִי יִמְצָא

אָוְדָע לְאָבוֹהוֹן דִּקְרִית לִיה אָבָרָהָם אָוֹהָבִי. וּבְגַין כֵּה אַצְטְּרִיךְ לְאָוְדָע לִיה, בְּגַין כֵּה (אמֶר) וַיַּיְדֵי אָמַר הַמִּכְבָּשָׁה אֲנִי מְאָבָרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה.

אמֶר רַבִּי אָבָא תָא חִזְיָה (קיא עֲנוֹתְנוֹתָא

א) דְּאָבָרָהָם, דָּאָפְעַל גַּבְעָה זְעַקְתָּה סְדוּם וְעַמּוֹרָה כִּי רַבָּה. וְעַמְעַבְדָּה דִּינָא בְּסְדוּם, לֹא בְּעַא קְמִיה לְשׂוֹבָא לִיה עַמְיָה וְאָוְדָע לִיה דְּבָעֵי לְמַעְבָּד דִּינָא בְּסְדוּם, לֹא מַאי טַעַמָּא בְּגַין דָּלָא לְמִתְבָּע אָגָּרָא מַן עַזְבָּדוֹי.

וְעַל דָּא שְׁלַח קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְלֹוט וְשַׁזְּיבָא לִיה בְּגַינִיה דְּאָבָרָהָם. דְּכַתִּיב וַיַּזְכֵּר אֱלֹהִים אֶת אָבָרָהָם

בֵּיןֵיכֶם מַי שָׁעָסַק בְּעִשְׂרָה
מְאַמְרוֹת וּבְעִשְׂרָת הַדְּבָרוֹת
בְּכָל יוֹם וּבָנְוָי אָוְלִי יָמָצָאוּ
בֵּיןֵיכֶם עִשְׂרָה שְׁמָקְדִּים
לְבֵית הַבְּגָשָׁת דָּהָא תַּנְנֵן כֹּל
(הַמִּצְאָה) הַגְּמָנָה מְעִשְׂרָה
רָאשׁוֹנִים בְּבֵית הַבְּגָשָׁת
נוֹטֵל שָׁכֶר בְּגָנְגָד כּוּלָם
שְׁבָאים אַחֲרִיו, מָה בְּתִיב,
לֹא אַשְׁחִית בְּעַבוֹר הַעִשְׂרָה.
כֵּל זֶה יִשְׁלַׁח לְגַשְׁמַת הַצְּדִיק
לְלִימָד סְגִינּוּרִיא וּזְכוֹת עַל
הַרְשָׁעִים לְהַשְׁקִיט הַאֲפָחָה
וְהַחֲמָה וּבֵין שְׁלָא מְצָאָה
שׁוּם זְכוֹת לְלִימָד מָה בְּתִיב
(בראשית י"ח) וַיְלֹך יְהוָה בְּאֲשֶׁר
כֹּלָה לְדִבָּר אֶל אַבְרָהָם
וְאַבְרָהָם שָׁב לְמִקְומָו מְהוֹ
לְמִקְומָו, לְמִקְומָ מְעֻלָּתוֹ
הַיְדוּעָה. וְאֵז גַּסְתָּלָק הַדִּין
וַגַּסְתָּלָק הַסִּגְנּוֹר וְהַקְּטִינָר
מְקֹטָרָג וְזֶהוּ (בראשית י"ט) וַיַּבָּאוּ
שְׁנִי הַמְּלָאכִים סְדוֹמָה
בְּעֶרֶב וְגוֹ וְלוֹט הַיּוֹא שְׁטָן
הַיּוֹא יַצֵּר הַרְעָה יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר

וַיִּשְׁלַׁח אֶת לוֹט מִתְוָךְ
הַהֲפַכָּה וְגוֹ. מַאי אֲשֶׁר יַשְׁבֵּ
בָּהָן לוֹט הָא אַתְּמָר. אֲבָל
בְּגַיִן דְּכָלָהוּ חַיִיבֵין וְלֹא
אֲשַׁתְּכַח (בִּינְיָהוּ), מְפָלָהוּ
דָּאִית לֵיהּ מִידִי דְּזָכוֹר, בְּרָ
לוֹט. מִפְּאָן אָוְלִיפְנָא בְּכָל
אַתְּרָ דְּדִירִין בֵּיהּ חַיִיבֵין
חַרְיב אֲיהּוּ.

אֲשֶׁר יַשְׁבֵּ בָּהָן לוֹט. (כח א)
וְכֵי בְּכָלָהוּ הוּה יַתְּבִּ
לוֹט, אֲלָא בְּגִינִּיהָ הוּוּ יַתְּבִּ
דְּלָא אַתְּחַרְבָּו. וְאֵי תִּמְאָ
בְּזָכוֹתֵיהָ, לֹא. אֲלָא בְּזָכוֹתֵיהָ
דְּאַבְרָהָם. אָמֵר רַבִּי שְׁמַעַן
תִּאְחַזֵּי, דְּשָׁמוֹשָׁא דְּעַבִּיד
בְּרָ נְשָׁ לְזָפָא, הַהְוָא
שָׁמוֹשָׁא אֲגִינָּ עַלְיהָ בְּעַלְמָא.
וְלֹא עוֹד אֲלָא דָאָף עַל גַּב
דְּאֲיהּוּ חַיִּיבָא, אָוְלִיף
מְאַרְחוֹי וּעַבִּיד לֹן.

סְדוּם כִּי שֵׁם בֵּיתוּ דְכִתְבֵּב
(בראשית ז') לְפָתָח חַטָּאת
רוֹבֵץׁ. וּמְתַחְבֵּר עַם בְּנֵי אָדָם
וּמְטֻעה אֲוֹתָם עַד שְׁמוּרִידָם
לְבָאָר שְׁחָתָה וְהַוָּא גַּם בְּנֵי
עַמּוּם גִּידְזֵן עַל שְׁחַטָּעָה
אֲוֹתָם וַיַּרְדֵּעַ צְעָרָה
דְגַהְיָנִם וְזָהָוּ (בראשית י"ט) הַנְּהָא
נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרוֹבָה לְנוּס
שְׁמָה.

הַרְוִיצָת, הוּא עַשְׂוֹ שׁוֹפֵךְ
דְמִים וְהֵיא מַצְעָר וְאַף עַל פִּי
שְׁיוֹרֵד וְגִידְזֵן שֵׁם עַם בְּלִזְהָ
תָּאוֹתוֹ וְחַשְׁקוֹ לְחַזּוֹר
וְלְהַטָּעוֹת לְאֶחָרִים וְזָהָוּ
(בראשית י"ט) וַיַּעַל לֹוט מַצּוּעָה:
(עד כאן מההשומות)

עַזְדָּפָתָה וְאַזְמָרָתָ אֲוֹלִי
יִשְׁשָׁם שְׁלַשִּׁים, אֲוֹלִי יִשְׁשָׁ
בִּינֵיהֶם צְדִיקִים שְׁהַשְׁגִּנוּ
שְׁלַשִּׁים מַעֲלוֹת הַרְמוּנִים
בְּפִסּוֹק (יחזקאל א') וַיְהִי
בְּשֶׁלְשִׁים שָׁנָה וְהֵם בְּלֹוּלִים
בְּלִבְנֵתְבָות שֵׁהָם כ"ב
אֲוֹתִיות וַיְסִפְרֹות לְבַעֲמִים

תָּא חַזִּי דְהָא בְּגִין דְאַתְּחָבֵר
לֹוט בְּהַדִּיה דְאַבְרָהָם
אַף עַל גַּב דְלָא אֲוֹלִיפָּכְל
עַזְבָּדוּי, אֲוֹלִיפָּכְל מַעֲבֵד טִיבָּוּ
עַם בְּרִיּוֹן כִּמְהָדָה עַבְדֵי
אַבְרָהָם, וְדָא הוּא דְאַוְתִּיבָּ
לְכָל אַפְּנוֹן קְרָתִי בְּלִהְוָא
זִמְנָא דִּיתְבּוּ בְּתַר דְּעַאל לֹוט
בִּינִיהָו.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעַן תָּא חַזִּי,
דְשִׁכְיָנְתָא לֹא אֲעֵדִי
מַבִּיה דְאַבְרָהָם בְּהַהְיָא
שְׁעַתָּא דְקָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אָמַר לֵיה (בְּהַהְוָא זִמְנָא דְקָוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא עַמְּיהָ), אָמַר לֵיה רַבִּי
אֲלַעֲזָר וְהָא שְׁכִינָתָא הַוָּה
מַלְיל עַמְּיהָ דְהָא (ברגנא) דָא
אַתְּגַלְיִי עַלְיהָ קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא דְכִתְבֵּב, (שמות ו') וְאֶרְאָה
אֲלַבְרָהָם אֶל יְצָחָק וְאֶל
יְעָקֹב בְּאֶל שְׁדִי. אָמַר לֵיה